

A Fővárosi Ítéltábla a Grád és Regász Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Regász Mária ügyvéd) által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek, a Dr. Wahl István Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Wahl István ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 23. napján meghozott 5.P.21.341/2017/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 19. és 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget és az államnak az illetékügyi hatóság felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2015. november 27. napján kelt 6.P.III.22.737/2015/15. számú végzésével hívta fel az alperest, hogy felperes neve apa és gyermeke **T. P. A.** részére szakember felügyelete mellett biztosítsa a folyamatos kapcsolattartást minden páratlan héten kedden 17 és 18 óra között. Ezt a végzést a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az 54.Pf.631.119/2016/3. számú végzésével helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság a végzés meghozatalával egyidejűleg felhívta az alperesi intézményt, hogy adjon tájékoztatást a kapcsolattartás alakulásáról, melynek az alperes **B. K.** szakmai vezető és **D. M.** családgondozó által aláírt, 2016. január 7. napján küldött tájékoztatójával tett eleget. Ebben azt közölték a bírósággal a felperesről, hogy meglepően koszos kabátban jelent meg, egy bevásároló kosarat hozott magával, mely koszos ruhával volt telerakva, és amelyből végül játékot és gyümölcsöt vett elő, ezekről beszélgetett a gyermekkel. Leírták, hogy a kislány nagyon értelmes, intelligens, érzékeny, szinte felnőtt módra próbált eleget tenni a feladatnak, csak közben nagyon sírt. A családgondozó ölébe és a saját hosszú haja mögé bújt. Az apa nagyon természetellenes, mesterkélt hanghordozással beszélt, túl kedvesen, mézes-mázosan. Leírták továbbá, hogy az édesanya és kislánya több hónap óta alapellátás keretében áll a gondozásukban. Az apa félelemkeltő viselkedése előli menekülés folytán kerültek az intézmény látókörébe. Igyekeztek az anyának pszichológusi, jogi, családgondozói támogatást nyújtani. Közölték, hogy az anya részéről történtek feljelentések a bántalmazásokról, fenyegetésekről, a kislány elrablási kísérletéről, valamint láttelep készült, és próbálták őket védett házba menekíteni. Mindezek ellenére az anya távoltartási kérelmét a bíróság elutasította. 2015 novemberében az anya azt a tájékoztatást adta, hogy a kislány óvodájában (**Sz. W. Óvoda T.**) járt a felperes, ahol a várandós óvónő az atrocitás elől az ablakon

menekült ki előle. Ezt az óvónő telefonon is megerősítette, de írásban nem szerette volna jelezni az alperesi intézménynek.

Az elsőfokú bíróság a tényállás részeként rögzítette, hogy az eljárás során a felek távollétében meghallgatta **H. A.** óvónőt, aki előadta, hogy az édesapát csak az anya elmondásából ismerte. Volt olyan időszak, hogy a kicsi nem járt az intézménybe, ekkor tartózkodtak vidéken anyaothonban. Ezt követően az anya tájékoztatta őt arról, hogy a felperes ellopta a laptopját, bántalmazta és nem túl kedvező dolgokat közölt róla, melyek benne egy előítéletes képet alakítottak ki a felperesről. Amikor a gyermek távollétében egy alkalommal felkereste az óvodát a felperes, akkor lementek az irodahelyiségbe, majd a felperes elővette a személyi igazolványát és bemutatkozott, mire ő kiszaladt a helyiségből. Várandós volt és ez az eset felzaklatta, annak ellenére, hogy a felperes őt sem verbálisan, sem egyéb módon nem bántotta. Azonban mégis megijedt tőle, úgyhogy telefonon hívta a férjét, aki megjelent az óvodában és a „grabancánál fogva” kitette onnan a felperest, majd mindkét fél értesítette a rendőrséget. Nyilatkozott a tanú arról is, hogy az ellene, valamint a férje ellen a felperes által kezdeményezett rendőrségi eljárást félév múlva megszüntették.

Tényállásként rögzítette az elsőfokú bíróság **Sz. B. K.** tanú vallomása alapján –, aki szakmai vezetőként dolgozott az alperesi intézménynél huzamosabb ideig, – hogy az alperesnél párhuzamosan működik a gyermekjóléti és a családsegítő központ. Az intézmény feladatait törvény szabályozza, melyek között számos adminisztratív teendő is van, valamint a gondozási rész bonyolítása. Hatósági jogköre azonban nincs az intézménynek, csupán javaslatokat tehet hatósági megkeresésekre. Az intézkedésre, döntéshozatalra a hatóságok jogosultak, rendőrség, bíróság és a gyámhivatal. Az alperes nem hoz határozatokat, így az eljárása nem is fellebbezhető. Ha valaki az eljárásukkal nem ért egyet, az ellen panasz nyújtható be. Az ő idejében ezeket a kormányhivatal mindig jogsértés megállapítása nélkül zárta le. Az alperesi intézmény munkatársainak általában felsőfokú szociális végzettséggel kell rendelkezniük, ez lehet többnyire pedagógus végzettség is. **D. M.**, aki szintén évek óta dolgozik az intézményben, rögzítette, hogy az anya által előadottakat foglalták írásba. Abszurd feltételezés, hogy szándékosan téves adatokat írtak volna le, amihez semmilyen érdekük nem fűződik, munkájuk homlokterében ugyanis a gyermek mindenek felett álló érdeke áll.

A felperes a kereseti kérelmében annak megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:51. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy

1. az alperes azzal a magatartásával, hogy 2015. november 3-án valótlanul állította, hogy ő az óvodában olyan arrogánsan, megfélemlítően viselkedett, hogy az óvodavezetőnek az ablakon keresztül kellett kimenekülnie a férje segítségét kérve, – megsértette a személyiségi jogait. A jogsértés abban áll, hogy a családgondozó nem azt írta le, hogy ezen információkat mikor, kitől szerezte, hanem tényként fogadta el a volt élettársa által előadottakat, holott az alperes munkavállalótól, mint szakemberektől, elvárható lett volna, hogy elkerüljék annak lehetőségét, hogy őt hamisan vádolják. Lényegében vizsgálniuk kellett volna a tényállítás valóságtartalmát, de ezt nem tették. Szintén valótlanul állították, hogy nem volt lehetőségük az ő felkeresésére, holott az anya megadta a telefonszámot. Ezen jogsértő magatartásával az alperes elérte, hogy a gyermekével való kapcsolata a minimálisra korlátozódott.

2. A 2015. szeptember 23-án kelt, és a ... Rendőrkapitányságnak küldött levelében valótlanul állította az alperes, hogy ő „bántalmazó apa”, hogy „félelmet keltő, üldöző és bántalmazó magatartást” folytat, továbbá azzal, hogy tényként állította, hogy ő megjelent az anya lakásánál, illetve, azt, hogy „az anya házában tetején gyanús emberek jelennek meg időközönként, mintha

szerezők lennének” – őt abban a hamis színben tüntette fel, mintha ehhez neki bármi köze lenne. Állításaikat az alperes munkatársai nem ellenőrizték.

3. Kérte, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy az alperes azzal, hogy valótlanul azt a hamis látszatot keltette, hogy ő az anyát magánnyomozóval figyeltette, telefonját lehallgatta, továbbá valótlanul állította, hogy a gyermeke retteg tőle, az anya taktikáját pedig nem pszichiátriai esetként, hanem valós félelemként tüntette fel, – azt a hamis látszatot keltette, hogy ő agresszív, és fizikai veszélyeztetésnek teszi ki az anyát, illetve a gyermeket. Mindezzel az alperes megsértette Ptk. 2:43. § d) pontjában nevesített becsülethez és jóhírnévhez fűződő jogát, valamint az Alaptörvény II. cikkében nevesített emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait;

4. Azzal, hogy az alperes kizárólag az anyát hallgatta meg, őt meg sem kérdezte, az anya által elmondottakat kész tényként kezelte és írta meg a hatóságoknak, – tudva azt, hogy mint hivatalos gyermekvédelmi szerv leveleit súlyozottan veszik figyelembe – megsértette a Ptk. 2:43. § c) pontjában rögzített hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Azzal pedig, hogy a minimális, havi kettő óra felügyelt kapcsolattartást is meg akarta vonatni a valótlan állításaival, indokolatlanul beavatkozott a magánéletébe és azt a hamis látszatot keltette, hogy a gyermeke vele veszélyben van. Ezzel az alperes megsértette a Ptk. 2:43. § b) pontjában, illetve az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében nevesített magánélethez való jogát.

5. Azzal, hogy az alábbi kijelentéseket tette és azokat megküldte a szülői felügyeleti jog tekintetében döntésre jogosult bíróságnak, továbbá a büntetőügyben eljáró nyomozó hatóságnak, – megsértette a Ptk. 2:43. § b) pontjában, illetve az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében nevesített a magánélethez való jogát, a Ptk. 2:43. § c) pontjában nevesített hátrányos megkülönböztetés tilalmához fűződő jogát, valamint Ptk. 2:43. § d) pontjában nevesített becsülethez és jóhírnévhez fűződő jogát is.

5/1. A 2016. 01. 07-én a II. és III. Kerületi Bíróságnak címzett levele, melyben azt írta az alperes, hogy „A látóterünkbe a gyermek apjának félelemkeltő viselkedése előli menekülés során kerültek”

5/2. A 2016. 01. 07-én a II. és III. Kerületi Bíróságnak címzett levele, melyben azt adta elő, hogy „az anya részéről történtek a rendőrségen feljelentések a bántalmazásokról, a fenyegetésekről, a kislány elrablási kísérletéről, készültek látletek, próbáltuk őket védett házba menekíteni, (ez meg is történt 2015. októberben) mégis az anya magánindítványban kért távoltartási kérelmét az illetékes bíró (Budai Központi Kerületi Bíróság) elutasította.”

5/3. A 2015. 09. 23-án a ... Rendőrkapitányságnak címzett levele, melyben azt írta, hogy „A bántalmazó apa az ellene tett feljelentések, és az azt követő eljárások ellenére nem szüntette meg félelmet keltő üldöző és bántalmazó magatartását.”

5/4. A 2015. 09. 23-án a ... Rendőrkapitányságnak címzett levele, melyben közölte, hogy „A férfi bántalmazásaitól elszenvedett sérülésekről készült látlet is.”

5/5. A 2015. 09. 23-án a ... Rendőrkapitányságnak címzett levele, melyben azt írta, hogy „Magánnyomozóval figyelteti, a telefonját lehallgatják.”

Kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) pontja alapján a további jogsértéstől. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja alapján kötelezze magánlevélben való bocsánatkérésre, mint megfelelő elégtétel adására, valamint a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése és a 2:53. § alapján kötelezze az alperest jogsértő kijelentésenként 50.000 forint összegű, mindösszesen 250.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

A felperes előadta, hogy azért kezdeményezte a pert, mert úgy látta, hogy a gyermekjóléti

szolgálatok nem végzik jól a munkájukat, munkatársaik szakmailag nem megfelelő képzettségűek, elfogultak. Azért emeli fel a szavát, hogy a következő generáció ne sérüljön és a családokkal foglalkozó szervezetek, mint az alperes jobban végezzék a munkájukat, mert ha nem ezt teszik, azzal a gyermekeknek ártanak.

Az alperes a kereset elutasítását kérve előadta, hogy nem sértette meg a felperes magánélethez való jogát és nem is különböztette meg hátrányosan a felperest, sem pedig a jóhírnévhez és a becsülethez való jogát nem sértette, ezért a keresete – a sérelemdíjra is kiterjedően – teljesen megalapozatlan. Érdemi védekezésében – egyéb hivatkozásai mellett – kifejtette, hogy jogszabályban rögzített kötelezettsége, hogy jelzéssel éljen a társhatóságok felé, amennyiben egy gyermek veszélyeztetett helyzetéről értesül, anélkül hogy saját maga kontradiktórus eljárás lefolytatására, vagy bizonyítási eljárás felvételére lenne jogosult.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 forint + áfa perköltséget, valamint az államnak az adóhatóság útján 36.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

Határozata jogi indokolásában mindenképp előtte kifejtette, hogy az anya 2015. április közepétől december közepéig nem engedélyezte a felperesnek a közös gyermekkel történő találkozást. A felperes – előadása szerint – közölte, hogy nem követte el azokat a sérelmeket az anya, illetőleg a gyermek terhére, melyekről a volt élettársa különféle hatóságok, így az alperes előtt is nyilatkozott, és felhívta a figyelmet arra, hogy egyetlen rendőrségi eljárás sem zárult az ő marasztalásával. Az anya az alapeljárás keretében vette fel a kapcsolatot az alperesi központtal, melynek az illetékességi területén lakik.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény (a későbbiekben: Gyvt.) 17. § (2) bekezdés b) pontja alapján az alperesnek nincs lehetősége annak vizsgálatára, hogy az állított veszélyeztetés fennáll-e. Ha felmerül a gyermek bántalmazása, akkor jelzési, eljárás-kezdeményszerzési kötelezettsége van, melyet nem mérlegelhet. A felperes ellen indult és az eljárást megszüntető végzésről az alperesnek nem volt hivatalos tudomása. Az alperes egyetlen alkalommal sem állította azt, hogy a felperes bűncselekményt követett volna el. Azzal a mondattal, hogy a „látókörünkbe a gyermek apjának félelemkeltő viselkedése előli menekülés során kerültek”- azt a tényt írta le, hogy az anya és a gyermek milyen okból került velük kapcsolatba, – ami ténykérdés. Ezt az alperes nem úgy közvetítette a hivatalos szervek felé, mintha ez már bizonyított tény lenne, de mint közlés ez nem volt megkerülhető. Az anya sérüléséről pedig valóban készült látalelet, melyet fénymásolatban be is csatoltak.

Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a rendelkezésre álló iratok alapján az alperesi intézmény a jogszabályoknak megfelelően járt el a családgondozás során, és nem állapítható meg, hogy a felperes terhére elfogultak lettek volna, nem sértették a felperes hátrányos megkülönböztetés tilalmához fűződő jogát sem. A Ptk. 2:43. § c) pontja alapján kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy hátrányos megkülönböztetésről akkor beszélhetünk, amennyiben valaki neme, kora, vagyoni helyzete, nemzetisége, származása, vallása, politikai meggyőződése miatt más összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesül. Ilyen a felperes vonatkozásában nem állapítható meg. Éppígy alaptalannak találta a felperesnek a becsület és a jóhírnév védelméhez fűződő joga megsértésére való kérelmét. E vonatkozásban annak az álláspontjának adott hangot, hogy a személy becsületét az a vélemény vagy bírálat sérti, amely kifejezőmódjával indokolatlanul bántó, lealacsonyító, ilyen kifejezést azonban az alperes a keresetben sérelmezett átirataiban nem használt. Csupán egyetlen alkalommal írta le saját

megállapításként a kapcsolattartás során tapasztaltakat. Ez pedig az, hogy a gyermek félt a felperestől. Ezt az alperes munkatársai így látták, így tapasztalták, és így adták tovább. Az, hogy ez nem valós, nem került megállapításra. A jóhírnév megsértésével kapcsolatban is utalt a vonatkozó törvényi tényállásra. A bírói gyakorlatra, a BH2001. 649. számú eseti döntésre hivatkozva rögzítette, hogy az a tényállítás, amelynek az érintett személyre vonatkozóan nincs sértő tartalma, a jóhírnevet akkor sem sérti, ha valótlán. Az alperes munkatársai arról is beszámoltak, hogy a gyermek óvónője lényegében túlreagálta a helyzetet, mert az anya korábbi előadásai alapján előítéletes kép alakult ki benne a felperesről.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperes munkatársai kontradiktórius hatósági eljárás lefolytatására nem kötelesek, ez nem tartozik a feladatkörükbe. Az alperes tehát nem marasztalható el abban, hogy az óvónő által előadott jelzőket elfogadta, és azt a bíróságnak szóló tájékoztatásban közölte. Végül az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a szülői felügyelet iránti perben a bíróság valamennyi peradat mérlegelésével hozza meg határozatát, mely peradatoknak csupán egy szelete az alperes részéről a kerületi bírósághoz küldött átirat. Perköltségben a pervesztes felperest marasztalta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő teljes körű helytadást, másodsorban pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az új eljárásra, új határozat hozatalára történő utasítását kérte.

Fellebbezése indokolásában azt hangsúlyozta, hogy a per lényegében „nüanszni” pontatlanságokon, feltételezéseken dőlt el a hátrányára, így kénytelen ezeket az ítélet indokainak sorrendjét nézve idézni, illetve részletezni. Sérelmezte, hogy két bizonyítási indítványát úgy mellőzte az elsőfokú bíróság, hogy annak nem adta indokát. **D. M.** a betegségére hivatkozással mentette ki magát. Az **É.** keresztnévű személy meghallgatását pedig azért nem tartotta szükségesnek, mivel a szülői felügyeleti jog rendezése iránti perben sem foganatosította azt a bíróság. Előadta a felperes, hogy a tényállás körében ítélete negyedik oldalának közepén pontatlanul fogalmazott az elsőfokú bíróság, amikor az ő kereseti kérelmében kifogásolt írásbeli nyilatkozatokat idézte, így a kereseti kérelme is más értelmet nyert, – abból a bíróság a pontatlanság miatt, nem várt jogi következtetést vont le.

D. M.-el kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy ha és amennyiben az alperesi intézménynek részrehajlás nélkül kell a bíróságot és más szerveket tájékoztatnia a nála történt kapcsolattartásokról és eseményekről, akkor miként lehetséges, hogy az intézmény egyik alkalmazottja, **D. M.**, – mintegy saját kommentárként – az átiratban az „érthetetlen módon” kitételt közli, mely az objektivitásnak még a látszatát is mellőzi. Ezért is téves következtetésre jutott az elsőfokú bíróság. Ugyanez állapítható meg **H. A.** óvónővel kapcsolatban is. Egyértelmű, hogy az óvónő valótlán tartalmú állításokat tett az ő személyéről, maga az elsőfokú bíróság is pusztán feltételezésekbe bocsátkozott, ami egy ítéletben megengedhetetlen. További következtetéseket vont le az ő terhére. Lényegében az ítélet kritika nélkül fogadja el azt az alperesi, illetőleg óvónői előadást, hogy benne előítéletes kép és indokolatlan félelemérzet alakult ki a felperessel, azaz vele kapcsolatban. Kiemelte, hogy az alperessel és munkatársaival szemben minimum elvárás az objektivitás, a tárgyilagosság, a tisztességes és részrehajlás nélküli ügyvitel, amit egyébként az Alaptörvény XXIV. cikkelye is minden eljárásra vonatkozóan rögzít.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által felhívott Gyvt. 17. § (2) bekezdés b) pontjának alaposabb vizsgálatára lett volna szükség az elsőfokú ítélet jogi indokolásában. Az alperes az átiratait ezen jogszabályi hely alapján fogalmazta meg. Hatósági eljárást az alperes akkor köteles

kezdemenyezni, amikor a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagoltsága vagy más súlyos veszélyeztető ok fennállása állapítható meg. Ezzel szemben soha nem nyert megállapítást, hogy a gyermekét bántalmazta volna, mint ahogy ilyen nem is történt, valamint súlyos elhanyagolásnak sem tette ki. Ezekből pedig az adódik, hogy nyilván a Gyvt. 5. § n) pontja szerinti veszélyeztetettség kérdése merülhetne fel. Jelen esetben azon kívül, hogy konzekvensen állította az alperes, hogy a gyermek veszélyeztetett, semmiféle olyan körülményt nem írt el, mely ezt ténylegesen igazolta volna. Mindebből pedig az adódik, hogy a Gyvt. fenti definíciójának megfelelő veszélyhelyzet a gyermeke esetében nem is állt fenn.

Pusztán csak kitérést tett a fellebbezése indokolásában a vonatkozásban, hogy az alperesi intézmény „védett házba juttatta” egy időszakra a gyermekét és annak édesanyját, azonban a „védett ház” az emberkereskedelem áldozatainak felállított intézmény, illetőleg elhelyezési lehetőség, nem pedig a családi erőszak áldozatainak védelmére szolgál – melyről természetesen a gyermekét és volt élettársát illetően nem lehet szó.

Évszázados elvként hivatkozott a közigazgatás pártatlanságával kapcsolatos általános társadalmi elvárásra, mellyel szembehelyezkedett **D. M.** akkor is, amikor a ... Rendőrkapitányságot is felhívta és az eljárásról információkat gyűjtött, annak ellenére, hogy az alperes egyáltalán nem folytathat hivatalos vizsgálódást és kontradiktórius eljárásokat sem. Pusztán csak a róla szerzett információkat továbbította szakmai álláspontként a bíróság felé, mellyel a számára a perben hivatkozott hátrányokat okozta. És éppen ez a legfőbb probléma az ügyben, hiszen az elsőfokú bíróság szerint az alperesnek „semmi oka és indoka sem lenne, hiszen csak munkáját végzi legjobb tudomása szerint” – annak ellenére, hogy az alperes munkavállalói részéről ellenséges hozzáállás, abszurd iratellenes megállapítások voltak tapasztalhatóak. Ami pedig az orvosi látleletre történő utalást illeti, az minden alapot nélkülöz, hiszen egyértelmű, hogy az anyának sérülései keletkeztek, azonban az igazolatlan, hogy milyen módon.

H. A. óvónő előadás alapján is racionalitást nélkülöző prekonceptiót közölt az alperes a bírósággal. Eljárásából egyértelműen tükröződik, hogy súlyosan elfogult a nemekkel kapcsolatban a férfiak hátrányára. A nemi alapon való hátrányos megkülönböztetés tilalma tehát egyértelműen megállapítható, mivel az anya előadását kritika nélkül elfogadták, ellenben őt a kislánya ügyében nem keresték meg.

Az egyoldalú, megalapozatlan anyai állításokat közölték, és adták tovább, mellyel az alperes kimerítette a Ptk. 2.45. § (2) bekezdésében foglaltakat, miszerint „valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel”. Az anya egyoldalú nyilatkozata alapján a sérelmezett levélben írtakat a szakmai tevékenységet ellátó szervként, szakmai álláspontját képező tényállásként közölte a ... Rendőrkapitánysággal. Mindezek értelmében egyértelmű, hogy az alperes prejudikált, mellyel őt hátrányba hozta, annak ellenére, hogy bármely hatóság előtt jogerős határozat született volna az ő terhére. Összességében tehát általa nem ellenőrzött valótlan tényállításokat közölt más hatósággal az alperes, mely a számára kiemelten fontos gyermekelhelyezési perben őt egyértelmű hátrányba hozta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokainál fogva történő helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy az általa készített a keresetben sérelmezett feljegyzés, illetve átirat tartalmazza, hogy az abban szereplő információt kitől szerezték. Erre utalnak az iratokban szereplő „telefonos tájékoztatás”, az „elmondta”, „tájékoztatása szerint”, „kitételek is. Megismételte azt az elsőfokú eljárás során hivatkozott védekezését, miszerint nyomozati vagy más hatósági eljárás lefolytatására nincs felhatalmazása, mellyel szemben az illetékes hatóságok felé értesítési kötelezettsége van, amennyiben a tudomására jut a gyermeki

érdekek veszélyeztetettsége.

A fellebbezés megalapozatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetért, annak indokait is túlnyomó részben osztja. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a kereset elbíráláshoz szükséges mértékű bizonyítást az eljárási szabályok figyelembevételével lefolytatta, ezért sem volt ok a fellebbező felperes másodlagos, az ítélet hatályon kívül helyezése iránti – közelebbről meg sem indokolt – fellebbezési kérelme teljesítésére.

Magyarország Alaptörvényének VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. Ez az alaptörvényi rendelkezés a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésében akként jelenik meg, hogy a törvény kimondja: mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki ne gátolja. Ezek a rendelkezések a személyiségi jogok védelmének aktív oldalát hangsúlyozzák, a személyiség szabad kibontakoztatásának lehetőségét tartva szem előtt.

Az Alaptörvény II. cikkelyének első fordulata szerint az emberi méltóság sérthetetlen. A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése a személyiség magánjogi védelmének középpontjába az emberi méltósághoz való jogot teszi: ezt tekinti minden nevesített és nem nevesített személyiségi jog kiinduló pontjának, „anyajogának” azzal, hogy kimondja: az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. Ez a törvényhely a személyiségi jogok tiszteletben tartásának passzív oldalát hangsúlyozza, a mindenki számára kötelező tartózkodást azok megsértésétől.

A perben a felperes az alperessel, mint a helyi önkormányzat által alapított, a gyermeke lakóhelye szerint illetékes családvédelmi közfeladatokat ellátó, jogi személyiséggel rendelkező intézménnyel szemben nyújtott be keresetet a személyiségi jogainak az alperes részéről történő megsértését állítva. A bíróságnak a felperes kereseti kérelmét nézve, a személyiségi jogi jogvédelem fent rögzített általános kereteinek figyelembevételével arról kellett állást foglalnia, hogy az alperes a ... Rendőrkapitánysághoz címzett, 2015. szeptember 23-án, és a Budapesti II. és III. Kerületi Bírósághoz 2016. január 7-én készített átirataiban sérelmezettek közlése alkalmas-e a felperes emberi méltósága, becsülete, jóhírneve, magánélethez való jogának a megsértésére, avagy a felperes terhére megvalósuló hátrányos megkülönböztetés megállapítására. Az ítéletábra kiemeli, hogy az elsőfokú bíróságnak kizárólag a konkrét kereset tárgyává tett mondatokat kellett vizsgálnia, ennek tükrében csekélyebb jelentőséggel bírnak a **W.** óvodában történtek, a **H. A.** óvónővel kapcsolatos fellebbezési okfejtés (fellebbezés 2. oldal utolsó bekezdés), és az alperes által a felperes és gyermeke közötti első kapcsolattartások alkalmával lezajlott események (bevásárló kosár). Ennyiben nem osztotta az elsőfokú ítéleti érvelést a másodfokú bíróság.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a kereset mikénti elbírálásánál meghatározó jelentőséget tulajdonított az alperes feladatkörének, jogszabályban rögzített kötelezettségeinek, és az általa folytatható, avagy tilalmazott tevékenységeknek. A hazai gyermekvédelem jogszabályi feltételrendszere alapvetően a **N.**-ban 1989. november 20-án kihirdetett a gyermekek jogairól szóló, az 1991. évi LXIV. törvénnyel ratifikált szabályokon alapul.

A felperes a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem fejtette ki kellő súllyal a Gyvt. 17. §-ában foglalt rendelkezéseknek a jelen ügyre megállapítható következtetéseit.

A Gyvt. 5. § n) pontja, az értelmező rendelkezései között definiálja a gyermek veszélyeztetettségét, miszerint az olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A Gyvt. 17. § (1) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A felperes által a fellebbezésében is hivatkozott fenti törvényhelyek a gyermekjóléti intézmények kötelezettségei között a gyermek veszélyeztetettsége esetén elsősorban a gyermekvédelem szorosan vett intézményrendszerének (gyámhatóság, rendőrség) a mielőbbi értesítését tartják szem előtt. Nem vitás, hogy a perben az alperes ezen törvényi kötelezettségének tett eleget, amikor a rendőrhatalóságot értesítette, míg a kereset tárgyává tett, a bíróság részére szóló alperesi tájékoztató nyilvánvalóan a megkereső szerv, a bíróság felhívásán alapult.

A gyermekvédelmi intézmények, köztük az alperes, arra vonatkozó törvényi felhatalmazás hiányában – a felek által sem vitatottan – nem folytathatnak hatósági tevékenységet, mely a perbeli tárgykörben nyilvánvalóan a gyámhatóság, a rendőrhatalóság, avagy a bíróság feladat és hatáskörébe tartozik. Helytálló mindezek értelmében az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában foglalt azon következtetés, miszerint az alperes hatósági eljárást, így bizonyítás-felvételt sem foganatosíthat. Ez a jogszabályi környezet az adott településen meghatározott intézményi feladatokat ellátó gyermekvédelmi szervezetet, családsegítő központot annyiban sajátos helyzetbe hozza, hogy valamelyest korlátozott cselekvési lehetőségeihez képest kell helytállnia, mint a gyermek és családvédelem egyik „jelzőszerve”, másrészt mint a problémás kapcsolattartások lefolytatásának szakszerű intézményi háttérét, egyben színterét biztosító közösségi központ.

Mindezek előrebocsátását követően vizsgálható az elsőfokú érdemi döntés a felperes fellebbezésének tükrében.

A felperes keresetének részévé tett emberi méltóság, mint a személyiségi jogok abszolút kiinduló pontja, alapja a 2014. március 15. napjától hatályos Ptk. 2: 42. § (2) bekezdésében szabályozottak szerint szélesebb fogalmat takar, mint a korábbi törvényi szabályozás, mely közelebb áll az alaptörvényi értelmezéshez.

Az emberi méltóság az emberi léttel eleve együtt járó olyan oszthatatlan, csorbíthatatlan minőség, az emberi személyiség olyan alap-definíciója, mely feltétlen tiszteletet parancsol és megakadályozza, hogy az ember a jog, az állam, avagy bárki más részéről dologgá, tárggyá, eszközzé válhasson. A „személyeket” vizsgálva ez a személyiségi jogi alapvetés az, ami a jog által kreált szervezeteket

(jogi személy) alapvetően megkülönbözteti az embertől, mint természetes személytől.

Ugyanakkor az emberi méltóság megsértésére főként akkor tehető alapos hivatkozás, ha a további, a Ptk. 2:43. §-ában nevesített, avagy törvényi taxációként fel nem sorolt egyéb személyiségi jogi sérelem megállapítása nem lehetséges, azonban a természetes személynek az ember mivoltából fakadó kétségbevonhatatlan minősége mégis csorbát szenved. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes által előadottakat nem találta emberi méltóságot sértőnek, és az e vonatkozásban benyújtott kereset elutasításáról határozott.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság arról is, hogy a felperes az egyenlő bánásmód megsértésére alapított kérelmét sem igazolta.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény (későbbiekben: Ebtv.) 8. és 19. §-ait illetően az irányadó bírói gyakorlat következetes abban, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése. Ennek hiánya a kérelmet megalapozatlanná teszi (EBH2010. 2272).

Mindezek értelmében a jogsérelmet állító felperesnek kellett valószínűsítenie, hogy őt hátrány érte a törvény által védett valamely tulajdonsága miatt. Kifejezetten a törvényben felsorolt védett tulajdonságok egyike okán kell a hátrányos megkülönböztetést elszenvedni ahhoz, hogy a hátrányokozás az Ebtv. hatálya alá tartozzon. A felperes az eljárás során az ő hátrányára megnyilvánuló nemi megkülönböztetésre, neki a családjogi jogviszonyban hátrányt okozó alperesi tevékenységre, férfiként, apaként megélt diszkriminációra hivatkozott, – melyet az alperesi intézménynél a volt élettársával, mint nővel szemben szenvedett el.

Azonban az egyenlő bánásmód megsértésének megállapítására és az ehhez fűződő jogkövetkezmények levonására irányuló kereset teljesítésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a felperes – mint természetes személy – vele összehasonlítható helyzetben lévő más természetes személyre hivatkozik az adott eset kapcsán, melyre az eljárás során nem volt semmiféle értékelhető előadása. Olyan férfire, mint apára kellett volna utalnia a felperesnek, akivel az alperes másként járt el a családgondozás, a kapcsolattartás felügyelete, avagy a társhatóságokhoz történő jelzések megtétele során, mint az ő esetében.

Mindezek értelmében az Ebtv. 8. § a) pontja és 19. § (1) bekezdésének figyelembevételével a felperes nem igazolta, hogy kifejezetten a neme miatt más, vele összehasonlítható helyzetben lévő személyhez képest a keresetében hivatkozott hátrány érte, ezért e körben is helytálló az elutasító elsőfokú döntés.

A Ptk. 2:43. § b.) pontja második fordulata szerint szabályozott, a magánélethez való jog megsértését annyiban hozta fel a jogorvoslati kérelmében a felperes, – fenntartva az elsőfokú eljárás során általa előadottakat – hogy kizárólag az anyát hallgatta meg az alperes, tényként közölt részéről nem ellenőrzött információkat, és indokolatlanul avatkozott be a magánéletébe. A fentebb kifejtett törvényen alapuló jelzési kötelezettség, és a hatósági jogkör hiányában ugyancsak megalapozatlanul sérelmezi a felperes az elsőfokú döntést, míg az alperesi tényközlés mikénti megítélésére vonatkozó jóhírnév és becsületsértést nézve az alábbi indokok miatt alaptalan a fellebbezési érvelés.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében szabályozott becsülethez való jog az indokolatlanul bántó vélemény-nyilvánításokat, míg a törvényhely (2) bekezdésében foglalt jóhírnév védelme a sértő jellegű tényállításokat tilalmazza.

Az elsőfokú bíróságnak az e körben kifejtett helyes álláspontján túl a jóhírnév és a becsületsértés megállapítására előadott felperesi fellebbezési hivatkozásokra előrebocsátja az ítélőtábla, hogy – a változó anyagi jogi jogszabályi környezet ellenére – az irányadó bírói gyakorlat következetes abban, hogy a peres eljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alkalmasak a személyhez fűződő (személyiségi) jog megsértésének megállapításához, ha utóbb e kijelentések a bizonyítási eljárás tükrében nem minősülnek valónak, feltéve, hogy a tényállítások indokolatlanul nem sértőek, bántóak, illetve durván sértő kifejezést nem tartalmaznak (BDT2006. 1429. számú eseti döntés második fordulata).

A másodfokú bíróság megítélése szerint a fenti eseti döntés sem hagy kétséget afelől, hogy a hatósági eljárás során, avagy annak kezdeményezésére (rendőrségi átirat) tett nyilatkozat személyiségi jogot sértő volta megállapításának a törvényi rendelkezésekhez képest további többlet-feltételei vannak, melyek megvalósulásáról a perbeli tényállás alapján nem lehet szó. A fenti állásfoglalás (BDT) esetén az sem lehet kizáró körülmény, ha a kérdéses nyilatkozat olyan jogi személytől érkezett, amely a saját közlésének megalapozottságát eleve nem vizsgálhatja.

Okkal hivatkozott továbbá arra is a fellebbezési ellenkérelmében az alperes, hogy az általa készített, a kereset tárgyává tett közlések tartalmazzák, hogy a részükről továbbított információk kitől származtak, mely a rendőrségi átirat esetében a felperes volt élettársa és édesanyja, (2015. szeptember 23-án kelt irat 2. bekezdés) míg a bírósági átirat esetében konkrétan nem nevesített hivatalos személyek (1. oldal 3. bekezdés), és ugyancsak az anya (utolsó oldal utolsó bekezdés). Az irányadó bírói gyakorlat szerint a személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó, a sajtó-helyreigazítási perekre irányadó PK 12. számú állásfoglalás, melynek II. pontja első fordulata szerint a személyiségvédelem iránti igény elbírálásánál a közleményt a maga egészében kell vizsgálni. Ezért nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tény, hogy az alperes az átirataiban közölte az információk forrását, azok valóságtartalmát pedig nem vizsgálhatta.

Megjegyzi mindezek túlmenően az ítélőtábla, hogy általánosságban sérelmesek lehetnek a keresettel támadott, a felperest bántalmazó apának beállító alperesi közlések, azonban az alperes, mint az adott területen a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyik alapintézménye a törvényi kötelezettségének tesz eleget, amikor a tudomására jutott információkat lényegében változtatás, és további vizsgálódás nélkül továbbítja.

Mindezek értelmében az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési eljárásban is peresztes felperes köteles megfizetni az alperesnek a meg nem határozható perértékhez (600.000 forint) igazodó, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontjában és (5) bekezdésében foglaltak keretei között megállapított mértékű, áfával növelt másodfokú költségét, mint ügyvédi munkadíjat.

A per tárgya alapján illetékfeljegyzési jogos perben a felmerült fellebbezési illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján 48.000 forint, melynek megfizetésére ugyancsak a peresztes felperes köteles.

Budapest, 2018. május 15.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k. előadó bíró

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k. bíró